

במדינה

(המשך מעמוד 18)

תנו לנו את הרשות להקים מחדש את בית-המיקוש, ואז יאסוף חוגנו תרומות בין חבריו בארצות-הברית בסך 100 מיליון דולר, או כל סכום אחר שתורשו. זכותכם למיקוש על היכל שלמה לא תיפגע, כי ה בניין שיוקם יוגש לכם ללא תמורה. בנוסף לכך, וברשותכם, כל אחד מן ה אחים המסויימים שיתרמו להקמתו מחדש של בית-המיקוש, יוכה בחברות במקום. לא היה כמעט מסוין שלא היה מעוניין בחברות כזו במסדר המסויי של המלך שלמה. הסיכויים הם שאף אחד מן האחים לא יבקר בטועל במיקוש, אך חברות זו תעבור בירושה ותחודש מדי שנה. סירוש הדבר שהיכל יזכה במיליוני דולר לשנה. סירוש הדבר שמיסגדכם לא יזקק לעולם לתרומות.

גם מיסגד, גם סרם. כאמור, מלבד אותו חלק של המיקוש שימשם לצרכי המסויים, יהיה כל שאר המיבנה לרשותכם. היית מציע לכם שתשתמשו בו להקמת בית-חולים לילדים יהודים וערבים, שיתן את שירותיו ויגם.

עליכם להבין כי בביקורי בארץ אהיה אורחו של העם הישראלי, ולא אוכל ל' התערב בענייני פוליטיקה מקומיים.

בביקורי בארץ אעשה גם טרס דוקומני טרי, ויהיה זה טרס דתי על אברהם, יעקב וישמעאל, וכן סיפור לידתו ומותו של ישו. הטרס יוקרן במסדרים המסויים. יברככם אלוהים. אתם כולכם אחי."

לשון

יש חדש תחת השמש

אהבתו הגדולה של ראובן אלקלעי (62) היתה מאז ומתמיד השפה העברית. הוא ביטא אהבה זו בהוצאת מילונים, בהרצאות, בתרגום וביצירה. כבר בימי המנדט הבריטי היה המתרגם הממשלתי הרשמי הראשי ומאז לא חדל מלעשות לשה. עתה השלים אלקלעי, תושב ירושלים, את גולת-הכותרת של מפעל-חיו — מילון עברי

המילונאי אלקלעי קקה גם היא מילה

סלטי, שספק אם יש דוגמתו בשפה העברית. המאפיין הוא שהוא מילון חי, המכיר בעובדה שקיימת בארץ עברית חדשה ואין טיאלית, וכולל, לדוגמה, 40 מיני קצינים, עשרה סוגי מוקשים, הערך קקה, ועוד כהנה וכהנה. אולם החידוש הבולט במילון הענקי, הכולל כעשרת אלפים מונחים שאינם בשום מילון עברי-ערבי אחר, הן מיסגרות תן דעתן הסוורת לאורכו, המהות הוכחה מר חצת לכל ישראלי טוב, עד כמה אין הוא מכיר את שפתו שלו, לדוגמה:

- אין לומר שפולת תגמול, אלא פולת גמול — במובן נקם שישלם. תגמול סירוש לעניין טוב בלבד.
- חוד הסכין הוא הקצה החוד. חורפת הסכין היא החלק החוד לכל אורך הלהב.
- יש לומר נפל חלל, נפלה חללה, נפלו חללים או חללות.
- קיים הבדל בין טומטום — שהוא ספק זכר, ספק נקבה — לבין אנדרווגוס, שיש לו איברי-המין של הזכר והנקבה גם יחד.
- ואחרון אחרון חביב: חלב אין רבים.

• הוצאת מסדה בע"מ.

23 שנים מרר ששון קרוזה את חיי אשתו וילדיו - עד שבשבוע שעבר שמה בתו ברכה, חיילת צה"ל, קץ לדבר, על-ידי

הצלחותיו הפוליטיות היתה אשתו. היא התחננה בפניו שישתדל לחיות בשלום עם המנהלים והממקחים כדי לשמור על פר-נסתו. אולם ששון לא שמע לדבריה, כי ראשו היה כבר מלא חלומות על הצלחות פוליטיות מסחררות העומדות לפתח לה: הוא הרי היה ראש מפלגה.

לו יש עיריית עכו הוא לא נבחר. לכנסת הוא לא רץ, מחוסר כמות מספקת של חתימות. כתוצאה מפעולות החברתית והפוליטית, וסיכסוכיו הרבים, בשנת 1964 הוא פוטר ממשרד-החינוך ללא פיצויים.

באותה תקופה היה ששון כבר אב לשישה ילדים, ראה בפיתוריו שואה. הוא דרש פיצויים, אך משרד-החינוך סרב להעניק לו אותם. ששון לקחת את אשתו ושת ששת ילדיו ועבר לשבות ליד משרד החינוך בירושלים. שישה שבועות ישיבה המשפחה על המדרכה. הבנים התלוננו כי ני האב על הבושה שהוא גורם להם. רק ברכה, שהיתה רגישה במיוחד, ישיבה כל

משפחתו של ששון קרוזה לא ידעה אף יום טוב בחייה. מייד אחרי נישואיו עבר ששון עם אשתו לגור בשכונת שפירא בתל-אביב, לדירה של חדר עלוב עם מסבחות. בדירה זאת התגוררה המשפחה גם אחרי שנולדו שני הבנים והבת ברכה. הגג היה דולף בתורף, ובחדר הקטן עמדו קערות בכל מקום כדי לקלוט את הסיפסוף, נזכר הבן הבכור.

ששון לא אהב לעבוד. לעומת זאת נהג להוציא כסף על בלויים והזמנת ידידים ביד רחבה. קשה היה לו להשלים עם ה' עובדה שבלי עבודה אין רמת-חיים. את רמת-החיים רצה להשיג על-ידי קבלת כס' פנים מהורי אשתו. כשזו סירבה להיענות לדרישותיו לסחוט כסף ההורים — היה מאיים בגט, ואף גרוע מזה — היה מכבד אותה בכמות נאמנות, לעיני הילדים.

מחוז לבות-ליביתו הכירו כולם את ששון כאדם רחב-לב, בעל מזג טוב וחוש-

הומור, אולם אל משפחתו התייחס בקמ' צנות ובאלימות. אחרי שנים של סבל, שיכנעה אשתו את ששון ללמוד מיקצוע. הוא עבר קורס בן שנה למורי ערבית. במשך השנה ה' זאת סבלה משפחתו, שהיתה כבר מטופלת בילדים, הרפת-רעב ממש. חיינו מהלואות וממה שנתנו לי ההורים בתקופה הזאת, מספרת אשתו.

גם אחרי שגמר את הקורס והתחיל ל' בוד כמורה לערבית, לא השתפר המצב. בני משפחתו מעיראק הגיעו ארצה, וששון התחיל לשחק את המיליונר. הוא סידר ל' כולם הלאות, ואף נתן להם ממעט הכסף שהיה לו. הלחץ הכלכלי היה קשה יותר מקודם. בתקופה זו נולדה גם ברכה. אש' תו דרשה מששון שידאג תחילה לבני ביתו ואחרי זה לאחרים. על רקע זה פרצו מריבות קולניות, וכל השכנים היו עדים מדי יום לצעקות ומכות שששון היה ממי טיר על אשתו. המצב הגיע לידיו כך ש' אשתו וילדיו התביישו לצאת לרחוב.

כסין על האשה

ברכה, שנולדה וגדלה באחיה של אלימות ודון, התחילה מגמגמת. מ' עולם לא למדה להשלים עם האחיה ב' בית. כל פעם שאביה היה מרביץ לאמה, היתה נתקפת היסטריה. המילים הראשונות שלמדה היו: "די, אבא, די!" לא להרביץ לאמא".

ב'1955 חל מיפנה לטובה. ששון קיבל הצעה לעבור לעכו. הובטחה לו משרה בתור מורה לערבית ודירה בת שלושה חדרים. המשפחה עברה לעכו. לכאורה, היה הכל טוב ויפה. אולם עכשיו נתקף ששון בתסביך הגד' לוח. הוא החליט שאת השלום עם הערבים יביא רק הוא לישראל. הוא הקים מפלגה שקרא לה "המפלגה האוניברסלית" וכמובן שהוא עמד בראשה. הוא אפילו החתים אנשים כדי לרוץ לכנסת, ולמרבית הפלאה נמצאו אנשים שחתמו בעבורו. הוא החל להיות ער לליקויים חברתיים, הסתכסך עם כל המורים בבית-הספר בו עבד. יתר על כן, הוא אף יצא חוצץ נגד המנהלים וה' מפקחים של משרד-החינוך. בביתו היה מתפאר בהשיגיו למען הצדק.

בין שאר האמביציות הפוליטיות של ששון היתה השאיפה להציג את מועמדותו כראש עיריית עכו. הניחיה שלע היתה שוממה לשאמרו

הבת ברכה קרוזה, שהרגה את אביה כדי לשחרר את אמה ואחיה ה' קטנים מטיבלם הקשה. הסניגור שלה, עורכי הדין חיים קאזיס, ביקש להעבירה בדיקה פסיכיאטרית. הבקשה שלו אושרה.

כדור ברזל לאבא

איננו שפוי בדעתו, ויבצע יום אחד את איומיו.

חשש לגורל האם

כדי להימלט מגהינום זה, התייטיה ברכה לצבא בגיל שבע-עשרה וחצי. אחרי הסיונות ביקשה להיות על-יד ה' בית, מפני שחששה לגורל אמה. שני אחיה הגדולים היו באותו זמן בצבא, והאם נותרה בבית רק עם הילדים הקטנים. בר' כה הוצבה סמוך לתל-אביב, נהגה לבקר בבית לעיתים קרובות.

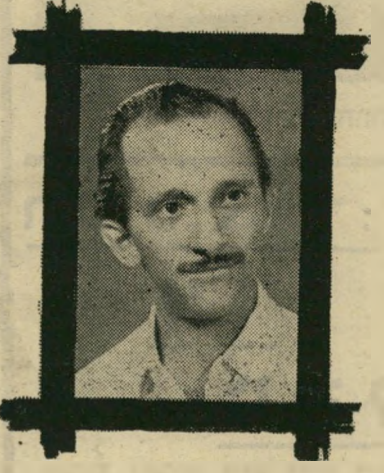
צנינת-הסיום של הסרגיה בת 23 ה' שנים החלה בשבת של חג הסוכות. ששון דרש מאשתו שתביא כסף מהוריה. "סירב' ח' מספרת האלמנה, "אבי נפצע לפני שנה ולא רציתי ללכת לבקש ממנו כסף. יש לו דאגות פרנסה משלו".

התפתח סקנדל. ששון התחיל להכות את אשתו, קרע את חמונת-הנישואין הגדולה שהיתה תלויה על הקיר. ברכה, שהייתה עדה לכך, פרצה בבכיו: "אבא, איך אתה קורע את התמונה, אחרי 23 שנות נישואי' אינך האב ענה לה בצעקה שלא רק ש' אינו מתבייש, אלא אף שהוא עוזב את הבית, ואינו רוצה יותר שום קשר עם אשתו ומשפחתה. אבא, לא איכפת לך ממני?" ועקה ברכה. אולם אוזניו של ששון היו אטומות.

הסקנדל, כקודמיו, הסתיים איך שהוא. נדמה היה שהוא עוד אחד בשרשרת איני' סופית. אולם היה זה, עבור ברכה, הקש ששבר את גב הגמל.

ביום שני האחרון לפנות ערב היא חזרה כדרכה אל הבסיס. שני אחיה הגדולים יצאו לקולנוע. שעה קלה אחרי שהגיעה הביתה, הגיע גם ששון מן העבודה. הוא נכנס מבלי לומר שלום לאיש, ניגש למט' בה, הכין לעצמו ארוחת-ערב, והלך לישון. לאחר שנכנס לחדר-השינה, הכינה האם ארוחת-ערב לעצמה ולילדים. הם ישבו ליד שולחן האוכל בסלון, כשברכה קמה לפתע ממקומה. "אני מרגישה בתילה, אני לא מסוגלת לאכול", אמרה. אמה הסתכלה בה בדאגה, ראתה שפני הבת סמוקות, כאילו יש לה חום.

ברכה עזבה את השולחן — וכעבור דקות מספרות היהוד נפץ יריה מכיוון חדר-השינה. ברכה יצאה משם, כסופה ושקטה, ניצבה בפני אמה ושני אחיה הקטנים כשבידה ה' אקדת העשן: "אני אסכול קצת", לחשה. "לכל יומה ל' ידיו לרם צרתה"

האב ששון קרוזה — ז"ר ג'קיל ומר חיידי: כלפי חוץ — נדיב, עליז, חברותי. סמל הטוב. כלפי פנים — קמצן, אכזר ואלים. סיוט שהרס את משפחתו.

הימים ולא הוציאה גגה מפייה. מקץ שישה שבועות קיבל משרד החינוך את דרישור תני. משפחת קרוזה קיבלה דירה בת שלו' שה הדרים באזור וסכום כסף כפיצויים.

עם כספי הפיצויים שכר ששון חנות קטנה לנעליים, ואת כל הכסף הוציא על שכר-דירה. לקניית הסחורה לוח כספים בריבית קצוזה. מצבה הכלכלי של המש' פחה שוב הלך והתדרדר.

המריבות נמשכו, וברכה התחילה לפגור בלימודים. בכיתה ה' רצו להשאיר אותה כיתה. כאשר גדלה, היתה מציבה את גופה כמחסום בפני אביה, כדי שלא יכה את אמה. ששון היה סוחב אותה בשערו' תיה, ונותן גם לה להרגיש את נחת זרור' עו. באחת המריבות שלף סכין מיטבה, איים להרוג את אשתו. ברכה נבהלה, ו' מאותו יום נהגה להתביא את כל הסכינים בבית.

בכלל, איום ברצח הפך להיות מקובל מאוד אצל ששון. כשהוריו אשתו סירבו פעם לתת לו הלוואה נוספת, איים ש' ירוק רימון-יד לדירתם. כשפיטרו אותו ממשרד-החינוך, איים שירצח את האחראים לניחיה שלע היתה שוממה לשאמרו